

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

Caput VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

CAPUT V.

§. 1. **A** pud pios maximè censetur indecorum, ante Missæ sacrificium à sacerdote Tabacum sumere, tum ob periculum illud in stomachum trajiciendi, tum ad pravam hac in re quorundam Ecclesiæ ministrorum consuetudinem, quæ etiam plebeis offendiculo solet esse eliminandam.

Damnatur Tabaci usus ante sacrificium.

§ 2. Idcirco sub pœna gravissima arbitrio Nostro imponenda prohibemus, ne ullus Sacerdos, sive Secularis, sive cujuscunque Ordinis & instituti Regularis qualiscunque sanctum Missæ officium celebraturus, Tabacum sive solidum sive concisum, aut in pulverem redactum, ore, seu naribus vel fumo per tubulos, seu qualicunque alio modo, etiam speciè medicinæ ante Missæ sacrificium, nec quævis alià persona ante sacram Communionem hauriat vel percipiat; nam ut ait S. Augustinus placuit spiritui sancto, ut in honorem tanti Sacramenti, prius in os Christiani Corpus Dominicum intraret, quàm ceteri cibi. Idem de usu Tabaci, si eum in valescere vidisset, dixisset, eoque magis, quo teter odor, quem eo utentes afflare in concursu hominum vicinis solent præ cibus alijs vehementius offendit alios.

sub gravissima pœna, ne quis in Ecclesiis, earumque atrijs & ambitu Tabacum quovis modo sumat.

Vide Urbani Papa 8 constit. 49. aliàs 50. in appendice Bullarii tom. 4. qua sub pœna excommunicationis lata sententia eò ipso absque declaratione, incurrenda prohibetur. S. Augustin. libro responsonum ad Iannarium Epistolæ 118. cap. 6. ante medium tom. 2.

CAPUT VI.

§. 1. **C**um manifesti Clericorum percussores etiam non denunciati, vel ob quam

CAPUT V,

quamcunque causam excommunicati declarati, item usurarij, & alij criminosi publici, ab omnibus Christi-fidelibus, præsertim in Missæ sacrificio, vitari debeant; caveant Sacerdotes, ne illis præsentibus rem sacram peragant, sub pœna suspensionis à divinis & alia arbitraria eo ipso incurrenda. Quod si moniti ab Ecclesia discedere noluerint, id statim Præfecto seu Magistratui loci, ne illorum protervia cultus divinus negligatur, in sinuetur.

Concil. Trid. Sess. 22. in decreto de obser. & eius supra hoc tit. cap. 2. §. 1. & 2.

Missæ Parochialis, ac Matutina, nec non Catechismus & Vesperarum tempus.

§. 2. Quò Christi-fideles Ecclesiæ præcepto de Missa audienda facilius queant satisfacere, seriò mandamus, ut in omnibus Curatis & Vice-Curatis Archidiocesis Nostræ pagorum Ecclesijs non Collegiatis, Dominicis & fori Festis diebus Missa Parochialis certâ & eadem semper hora fiat, æstate quidem à festo Paschæ usque ad festum S. Remigij horâ octavâ, hyeme verò à festo S. Remigij usq; ad Pascha horâ nona. Missa autem matutina in æstate horâ quintâ, hyeme horâ sextâ, sicuti alibi etiam præscripsimus, peragatur, præmissâ tamen singulis prædictis Missis trina campanarum pulsatione; porriò dimidiatæ vel saltem quadrantis horæ intervallum inter unum & alterum pulsum intercedat, ut Parochiani juxta locorum distantiam, etiam remotiores, in Ecclesia sua sacrificio Missæ, & Verbo Dei audiendo tempestivè possint interesse, sub gravi pœna arbitraria à secus facientibus incurrenda. Missâ matutinâ finitâ solliciti etiam sint Pastores, & Vice-Pastores, ut pauperes, mendici, famuli, ancillæ atque alij mechanici

Caro-

Chismo informentur in his, quæ sine suæ salutis periculo ignorare non possunt. Caveant item Sacerdotes, ne tempore Concionis hujus matutinæ sive etiam pastoralis Sacrificent, sicque auditores à Concione seu Catechismo audiendo avocentur. Vesperas quoque, justas ob causas animum Nostrum moventes, in eisdem Ecclesijs Parochialibus quovis tempore, singulis diebus Dominicis & Festivis, eadem hempè secundâ vel aliâ commodiori pomeridianâ horâ jubemus decantari, nec vllum Pastorem seu Vice-pastorem ab illis decantandis ea de causâ volumus excusari, quod filiales, ut vocant, Ecclesias seu Capellas duntaxat possideant.

Suprà part. i. tit. 2. cap. 3. § 3. Suprà part. i. tit. 3. cap. 2. §. 6.

§. 3. Ut populo major quotidie Deo servienti sit opportunitas, curabunt Ecclesiarum superiores, Pastores, aut eorum Vicesgerentes, ubi magna est Missarum frequentia, ut per singulas dimidiatas, aut saltem horas Missa fiat: qua in re ad omnem evitandam confusionem, nunquam plures unâ horâ simul ad Altare convolent, ne reliquo tempore nullus in Templo Sacerdos Sacrificium offerens reperiat, sed ordinatè alter alteri succedat, quibus ex officio Sacrificare incumbit, certamque sibi horam in catalogo celebrantium aptè concinnatò, & in Ecclesiæ choro vel sacristia affixo, præscriptam habeant; illi verò, qui pietatis studio Sacrum facturi sunt, si priores per spatia diversa Sacrificabunt, idem intervallum observabunt; sin autem sine aliqua temporis intermissione alius alium ad Sacrificandum subsequatur, nec post nec ante illos Sacrificium offerre his integrum sit, ita cum prioribus concurrant, ut ta-

Ordo Missarum ubi plures præscribendæ

men non eodem temporis momento nisi in parte duntaxat ecclesiæ, si magna illa fuerit, longissimè ab alijs dissita: unà cum ijs ad Altare accedant, sed vel ad lectionem Evangelij, vel post factam Corporis Christi elevationem, Sacrum inchoabunt. Id ipsum & in Monasteriis fieri exoptamus, ne dum simul plurimi Sacris operantur, decori domus Dei, aut Mysteriorum venerationi & gravitati non nihil decedat, sed omnia ordine, summaque cum honestate & dignitate in Dei Ecclesia peragantur, sic enim sacris Mysterijs major accedet reverentia, populo verò ad Templum quotidie venienti commodior erit Sacri statim audiendi occasio.

C A P U T VII.

locus sacrificii proprius

§. I. S A N C T U S Felix primus nominis hujus Papa & Martyr, veruit à quoquam nisi Sacerdote, & nusquam nisi locis Deo consecratis: nisi fortè aliud extrema necessitas exigeret: Missam fieri. Idem ab alijs summis Pontificibus atque Concilijs fuit confirmatum, quibus visum, satius esse, Missam non audiri, quàm hanc loco non sacro celebrari.

c. sicut c. Missarum c. hic ergo c. nullus Presbyter c. non oportet c. Clericos de Consecrat. dist. 1.

In privatis ædibus non sacrificandum

§. 2. Nunc verò quod concedi consuevit desiderijs diuturno morbo laborantium, de Missa in privatis ipsorum ædibus interdum celebranda, paulatim extra fines præscriptos excessit, & in apertum tandem abusum contra sacros Canones degeneravit. Huic occurrit malo Concilium Tridentinum, statuitq; ne quis Secularis aut Regularis Sacerdos privatis in domibus, atque omninò extra ecclesiam, & ad divinum tantummodo cultum dedicata Oratoria, ab Ordinarijs locorum Episcopis designata